

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ОПАНУВАННЯ ФАХОВОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
ЛІТЕРАТУРИ**

Освітня програма Музичне мистецтво
за другим (магістерським) рівнем

Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»
Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30 серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика опанування фахової науково-методичної літератури
Викладач (-і)	Фабрика-Процька О.Р.,
Контактний телефон викладача	0500536169
Е-mail викладача	olga.fabryka-protska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна, заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЕКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	-
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри, у групах Viber. Також доступні усі можливі консультації шляхом онлайн та офлайн.
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна «Методика опанування фахової науково-методичної літератури» призначена для вивчення магістрами денної та заочної форм навчання Навчально-наукового інституту мистецтв ДВНЗ « Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та є необхідним компонентом загальнотеоретичної та професійної підготовки музикантів, їх подальшого росту на освітньо-науковому рівні доктора філософії. Зміст дисципліни полягає у забезпеченні отримання теоретичних знань і практичних навиків для проведення наукових досліджень, узагальнення їх результатів у магістерській роботі, а також апробації у публікаціях, виступах на наукових конференціях. Також дисципліна базується на теорії і практиці професійного розвитку педагога-музиканта, що забезпечує процес музично-педагогічної освіти магістрів, формує їх професійний розвиток, що є необхідним для майбутньої творчої діяльності. Навчальна дисципліна «Методика опанування фахової науково-методичної літератури» зумовлюється підвищенням ролі українознавства, мистецтвознавства та україністики в структурі гуманітарних знань та неможливе без поглибленого опрацювання його теоретичних і методологічних засад, зокрема поглибленого вивчення фахової науково-методичної літератури. Лише спираючись на загальну теорію наукового пошуку, українського поступу, на історіографію, дотримуючись вироблених правил (принципів) дослідження, застосовуючи досконалі методи в науці студенти будуть спроможні відгукуватись на виклики сучасних процесів і давати конструктивні відповіді на питання, пов'язані з минулим, сучасним і майбутнім України тощо. Завдання дисципліни полягають у: • ознайомленні студентів із сучасними підходами до читання фахової літератури; • набутті вмінь адекватно сприймати, критично оцінювати, інтерпретувати прочитаний текст; • наданні інформації щодо типів записів; усвідомленні студентами особливостей запису прочитаного, а також змісту і структури, мовного їх оформлення; • вивченні сучасних підходів до бібліографічного, історіографічного та джерелознавчого забезпечення дослідження, визначення стану теми, методики пошуку, виявлення та класифікації українознавчих джерел; • розкритті питання вивчення літератури й укладання первинної бібліографії. Завдання курсу: – методичні: оволодіння сучасними досягненнями методики опанування фахової і науково-методичної літератури, перспективним досвідом їх використання у вищих навчальних	

зкладах різних типів, формування у магістрантів методичних вмінь і навичок із моделювання та проведення різних форм навчальних занять та наукової роботи, розвиток самоосвіти та самовдосконалення;

– **пізнавальні:**

розкрити теоретичні основи методики опанування фаховою і науково-методичною літературою в організації навчально-виховного процесу з мистецьких дисциплін у вищих навчальних закладах;

– **практичні:**

формувати професійні вміння опрацьовувати теоретичний та практичний навчальний матеріал мистецького та культурологічного спрямування, створювати методичні розробки з різних форм навчальної роботи зі студентами, формувати навички організації дослідницької діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми магістранти повинні

знати:

- теоретичні та практичні прийоми і методи роботи з книгою;
- різновиди читання (ознайомлювальне, вибіркове, творче);
- способи кращого розуміння друкованого тексту;
- різновиди запису тексту, прийоми раціональної організації конспектування.

вміти:

- здобувати необхідну інформацію з різних джерел, інтерпретувати її;
- розуміти зміст прочитаного, аналізувати і оцінювати отримані дані, користуючись сучасними методами синтезування наукової й публіцистичної інформації (книги, навчальні посібники, періодична преса, засоби масової інформації, Інтернет ресурси);
- застосовувати прийоми раціональної організації конспекту;
- проводити просвітницьку та профорієнтаційну роботу в галузі музичного мистецтва.

3. Мета та цілі курсу

Мета викладання навчальної дисципліни «Методика опанування фахової науково-методичної літератури» полягає у формуванні магістрантами умінь працювати з фаховою науково-методичною літературою, раціональним способом опрацювання наукової літератури, залучаючи їх до пошуку, сприймання, розуміння та інтерпретації здобутої інформації.

Навчальна дисципліна «Методика опанування фахової науково-методичної літератури» пов'язана з рядом дисциплін психолого-педагогічного, фундаментального та професійно-орієнтованого циклу навчального плану, зокрема з «Методологію і організацію наукових досліджень», «Методикою вивчення фахових дисциплін у вищій школі» та фаховими предметами тощо.

Досягнення мети передбачає опанування майбутніми педагогами-музикантами змісту курсу, що виявляється у: стійкій мотивації культурного зростання засобами професії і усталеному професійному інтересі до безперервного оновлення індивідуально-професійного ресурсу; знаннях основних теорій розвитку людини засобами музичного мистецтва і розуміння їх основ для забезпечення оригінального використання ідей, а також проведення наукових досліджень; здатності до системної апперцепції й інтеграції галузевого знання та подолання суперечностей його об'єктивації у педагогічній реальності; здатності й умінь використовувати знання для вирішення проблем особистісного взаєморозвитку себе й іншого у новому середовищі відповідних контекстах художнього розвитку людини; умінь зрозуміти і доносити власну професійну позицію до фахівців і нефахівців у музично-педагогічній галузі; навичках самостійно продовжувати навчання.

Успішність досягнення поставленої мети залежить від досягнення таких **цілей:** формування умінь самоорганізації творчого потенціалу відповідно до потреб професійної

реальності та соціокультурних вимог її вдосконалення; формування професійного менталітету науково-педагогічного працівника музично-педагогічної й мистецької галузей; формування соціально-професійних і міждисциплінарних компетенцій; формування музично-педагогічного професіоналізму педагога-музиканта; розвиток здатності до інтелектуальної автономності та дотримання норм і правил академічної доброчесності.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення дисципліни «Методика опанування фахової науково-методичної літератури» у магістрів повинні бути сформовані такі фахові та загальні **компетентності**:

Загальні компетентності

1. Компетенції соціально-особистісні

- Здатність учитися;
- Здатність до критики й самокритики;
- Креативність, здатність до системного мислення;
- Адаптивність і комунікабельність;
- Наполегливість у досягненні мети;
- Турбота про якість виконуваної роботи;
- Толерантність.

2. Загальнонаукові компетенції

- Базові уявлення про основи філософії, психології, педагогіки, культурології, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й умінь їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;
- Базові знання фундаментальних розділів української та світової культури і мистецтва, в обсязі, необхідному для володіння ними в обраній професії;
- Базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, умінь створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси;
- Базові знання в галузі, необхідні для освоєння загально-професійних дисциплін.

3. Інструментальні компетенції

- Здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою;
- Знання іншої мови (мов);
- Навички роботи з комп'ютером;
- Дослідницькі навички;
- Навички управління інформацією.

4. Загально-професійні компетенції

- Базові уявлення про різноманітність об'єктів предмету діяльності;
- Базові уявлення про історію мистецтва;
- Розуміння цілісного рішення об'єкту на основі емоційно-чуттєвого сприйняття музичної форми;
- Володіння методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації предмету діяльності;
- Застосування основних методів аналізу й оцінки стану об'єктів предметів діяльності;
- Базові уявлення про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії та методології музичного мистецтва;
- Практичне й оперативне застосування знань, вмінь до конкретних професійних ситуацій.

5. Спеціалізовано-професійні компетенції

- Застосовування професійно-профільованих знань у репетиційній, концертній, педагогічній, науково-дослідницькій, музикознавчій роботі;
- Використання нормативних документів в концертній, диригентській та навчально-педагогічній, науково-дослідницькій, музикознавчій роботі;
- Знання основних шляхів пошуку виконавських засобів втілення художнього образу у

виконавській, педагогічній діяльності;					
• Використання професійно-профільованих знань у виконавській, педагогічній, науково-дослідницькій, музикознавчій діяльності;					
• Використання теоретичних знань та володіння музичним матеріалом різних епох для виконавської, педагогічної, науково-дослідницької, музикознавчої роботи;					
• Використання професійно-профільованих знань та навичок при вихованні та навчанні музикантів, у процесі формування естетичних поглядів, тенденцій та художніх смаків.					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу – два семестри					
Вид заняття - практичні			Загальна кількість годин - 90		
Лекції			20		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			10		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
II	025Музичне мистецтво (Народні інструменти)	I		Вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
I семестр Змістовий модуль 1.					
Тема 1. Вивчення літератури й укладання первинної бібліографії	Лекція		год. ауд. зан. - 2., год. сам. роб.4	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 2. Аналіз стану дослідження проблеми, її історіографія. Методика наукометрії	Практ		год. ауд. зан. - 2., год. сам. роб.4	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 3. Пошук, дослідження та систематизація джерел	Лекція		год. ауд. зан. - 2., год. сам. роб.4	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 4. Особливості виявлення та опрацювання архівних документів	Практ		год. ауд. зан. - 2., год. сам. роб.4	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 5. Класифікація українознавчих джерел	Лекція		год. ауд. зан. - 2., год. сам. роб.4	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

Тема 6. Визначення, властивості та властивості інформації	Практ		год. ауд. зан. - 2., год. сам. роб.4	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 7. Читання як основний складник комунікативно компетентності	Лекція		год. ауд. зан. - 2., год. сам. роб.4	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 8. Способи переробки і форми запису прочитаного тексту	Лекція		год. ауд. зан. - 2., год. сам. роб.4	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 9. Бібліографічні огляди та рецензії	Лекція		год. ауд. зан. - 2., год. сам. роб.4	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 10. Техніка роботи зі спеціальною літературою	Лекція		год. ауд. зан. - 2., год. сам. роб.4	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 11. Оформлення бібліографії, підготовка анотації та резюме, визначення УДК, ББК	Практ		год. ауд. зан. - 2., год. сам. роб.4	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 12. Апробація та публічний захист наукових праць	Лекція		год. ауд. зан. - 2., год. сам. роб.4	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 13. Засоби і форми апробації висновків та дослідницьких результатів	Лекція		год. ауд. зан. - 2., год. сам. роб.6	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 14. Значення і суть результатів наукової роботи, опублікування	Практ		год. ауд. зан. - 2., год. сам. роб.6	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 15. Суть і значення публікацій	Лекція		год. ауд. зан. - 2.,	Згідно системи оцінювання	згідно робочої програми

			год. сам. роб.6	курсу	навчальної дисципліни
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів. Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. Поточний контроль та оцінювання проводиться безпосередньо викладачем. Періодичний та семестровий контроль проводиться з метою визначення успішності розвитку магістранта та засвоєння ними навчальної програми на певному етапі навчання. Форма контролю: II семестр: екзамен. Критерії оцінювання: «ВІДМІННО» (90 – 100 балів) виставляється магістранту, який: Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, творчо виконує індивідуальні завдання, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. «ДОБРЕ» (70 – 89 балів) виставляється магістранту, який: Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях та формуванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці за зразком, самостійно виконує практичні завдання передбачені програмою. «ЗАДОВІЛЬНО» (50 – 69 балів) виставляється магістранту, який: Володіє навчальним матеріалом поверхнево, фрагментарно, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу. Має елементарні, нестійкі навички виконання завдання, невпевнено оперує знаннями основних засобів композиторської техніки, різновидів стилів і методів; недостатньо володіє навиками написання нескладних творів. «НЕЗАДОВІЛЬНО» (25 – 49 балів) виставляється магістранту, який: Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу, під час виконання завдань допускаються суттєві помилки. «НЕЗАДОВІЛЬНО» (0-24 балів) виставляється			

	магістранту, який: не володіє навчальним матеріалом. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.
Вимоги до письмової роботи	Навчальна дисципліна передбачає написання індивідуальних письмових завдань із опрацювання обов'язкової та додаткової літератури, а також аналізу наукової літератури. Письмові завдання оцінюються відповідно до Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів 025 «Музичне мистецтво»
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань магістрантів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів, Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів спеціальності 025 «Музичне мистецтво»
7. Політика курсу	
Курс розроблено з огляду на Національну рамку кваліфікацій для кваліфікаційного рівня «магістр» програмні вимоги навчальної дисципліни спрямовані на досягнення сьомого (7) рівня Національної рамки кваліфікацій (Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 519 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341»). Курс є органічною частиною освітньої програми і відповідає її логіці і вимогам. Відповідно, всі документи, розроблені для даної освітньої програми щодо оцінювання результатів навчання тощо є чинними при вивченні дисципліни. Політика курсу спрямована на набуття магістрантами компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності. <u>Письмові роботи:</u> Планується виконання магістрантами обов'язкових та додаткових письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, самостійна робота. У результаті виконання всіх видів робіт (онлайн та офлайн) магістрант повинен вільно володіти процесами синтезу, узагальнення, систематизації наукового матеріалу та вміти використовувати наукові знання в організації і проведенні наукових досліджень у професійній музично-педагогічній сфері, дотримуватись принципів академічної доброчесності. У взаємовідносинах викладач та магістранти керуються загальними морально-етичними принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року зі змінами 29 листопада 2017 року. <u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що магістранти будуть дотримуватись принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату. <u>Відвідування занять</u> Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі магістранти відвідають індивідуальні заняття курсу. Пропуски індивідуальних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.	
8. Рекомендована література	
Базова	
1. Болубаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах освіти: Навч. посіб. для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої	

освіти. Київ, ВВП «КОМПАС», 1997 64с.

2. Калакура Я.С. Українознавче дослідження: теорія та методологія. Тернопіль, Джура, 2012. 292 с.
3. Калашник Н.Г., Вертегел В.Л. Самостійна робота – потужний засіб сучасної освіти і виховання: Навч.-метод. Посібник. Запоріжжя, 2005. 326с.
4. Капацина В.І., Сипченко В.І. Наукова організація самостійної роботи студентів, магістрантів педагогічного вузу. Методичні рекомендації. Слов'янськ, 2005.
5. Лезер Ф. Рациональное чтение: более быстрое и основательное /Ф.Лезер. Москва, 1980.160 с.
6. Лесин В.М. Як працювати з книгою: Метод. посібник. Київ, Вища школа, 1989. 71 с.
7. Чепелєва Н.В. Психологія читання тексту студентами вузів. Київ, Либідь, 1990. 100 с.
8. Чепелєва Н.В. Технологія читання. Київ, Главник, 2004. 96 с.

Допоміжна

1. Дубович Д.М. О формировании умения работать с научным текстом. Вестник Харьковского университета. 1970. №58, Вып. 3. С. 25-32.
2. Єріна А.М., Захотай В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень: [навчальний посібник] Київ: центр навчальної літератури, 2004. 212 с.
3. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила: ДСТУ 3582-97: – Введ.01.07.98. – К.: Держстандарт України, 1998. – 16 с.
4. Иванова Л.П. Методы лингвистических исследований. Учеб. Пособие Київ, ИСДО, 1995. 88 с.
5. Калашник Н.Г., Вертегел В.Л. Самостійна робота – потужний засіб сучасної освіти і виховання: Навч.-метод. Посібник. Запоріжжя, 2005. 326с.
6. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень: [навчальний посібник] Київ, ВД «Професіонал», 2005. 240с.
7. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: [навчальний посібник] Київ, Кондор, 2009. 206 с.
8. Кушнарєнко Н.М. Документоведение. Учебник для вузов культуры. Київ, Т-во «Знання», КОО, 2000. 460 с.
9. Минько Э.В. Ускоренное конспектирование и чтение. СПб.:Питер, 2003. 128 с.
10. Петрів Т.І. Інформаційні процеси в контексті глобалізації. Київ, Грамота, 2003. 48 с.
11. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: [навчальний посібник] Київ, Центр навчальної літератури, 2003. 116 с.
12. Радченко І.А. Система роботи з науковою літературою. Умань: ТВІР, 1998. 48 с.
13. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Київ, Ф. «ВШОЛ», 1997. 242 с.
14. Рояеибєрг Н.М. Самостоятельная работа учащихся с учебными текстами. Київ, Вища школа, 1986. 159 с.
15. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: [посібник]. Київ, Академвидав, 2004. 208 с.
16. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003. 240 с.
17. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: [підручник] [5-е вид.] Київ, ВД «Професіонал», 2007. 240 с.